

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość –
II etap edukacyjny (szkoła podstawowa, VII klasa)
– historia

Województwo Wielkopolskie –
Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Materiał opracowany w ramach grantu „Razem dla edukacji zdalnej – bezpiecznie,
efektywnie, kreatywnie”

SCENARIUSZ 1 z 1

historia

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: klasy VII szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela historii

TEMAT: Magia kina – narodziny X muzy.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

Uczeń:

- umieszcza procesy, zjawiska i fakty w czasie,
- krytycznie analizuje informacje uzyskane z różnych źródeł, próbując samodzielnie wyciągnąć z nich wnioski,
- posługuje się pojęciami historycznymi i potrafi wyjaśnić ich znaczenie,
- przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE (PODSTAWA PROGRAMOWA):

Uczeń:

- wymienia zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.

CELE W JĘZYKU UCZNIĄ:

- Dowiedzie się dziś, jaką rolę w życiu codziennym odgrywał film na przełomie XIX i XX w.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- pogadanka,
- infografika,
- praca ze źródłami,
- aplikacje Mentimeter i Kahoot/LearningApps/Quizizz (wg preferencji).

FORMY PRACY:

- zespołowa,
- indywidualna,
- grupowa.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- multimedia – filmy, muzyka:
- *Wyjście robotników z fabryki*
https://www.youtube.com/watch?v=YXD56XL4R80&ab_channel=Miko%C5%82ajW%C4%99%C5%BCyk
- *Wjazd pociągu na stację w La Ciotat*
https://www.youtube.com/watch?v=2rdBJJKcrJw&ab_channel=Miko%C5%82ajW%C4%99%C5%BCyk
- pierwsza kreskówka Disney'a z 1928 r. *Steamboat Willie*
- https://www.youtube.com/watch?v=BBgghnQF6E4&ab_channel=WaltDisneyAnimationStudios
- Internet,
- OK zeszyt,
- teksty źródłowe,
- podręcznik do historii, kl. VII.

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 minut (w tym 15 minut pracy własnej ucznia)

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów, sprawdzenie obecności.

Część 2. Podanie uczniom tematu i celu lekcji. Zapisanie podanej przez nauczyciela notatki w OK zeszytu. Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela – pogadanka:

- Jak rozumiecie słowa tematu?
- Co może oznaczać określenie X muza?

W razie potrzeby pomoc uczniom w wyjaśnieniu.

Część 3. Po prezentacji przez nauczyciela filmu *Wjazd pociągu na stację w La Ciotat* braci Lumière pogadanka:

- Jakie wrażenie zrobił na was film? Dlaczego?
- Co was zaskoczyło/zdziwiło?

Część 4. Nauczyciel prosi uczniów o wypisanie skojarzeń z pojęciami „film” i „kino” – z użyciem aplikacji Mentimeter (www.mentimeter.com).

Odczytanie przez uczniów wyświetlonych skojarzeń, skomentowanie ich.

Część 5. Praca uczniów w pokojach – dzieci wyszukują w podręczniku/Internecie/otrzymanych tekstach źródłowych pojęcia i grafikę: kinetoskop, kinematograf oraz działania Tomasza Alvy Edisona i braci Lumiére. Przygotowują się do wypowiedzi na poniższe zagadnienia:

- Jaki wkład w rozwój filmu miał Tomasz Alva Edison?
- Dlaczego braci Augusta i Ludwika Lumiére nazywamy ojcami kina?
- Kiedy i gdzie odbył się pierwszy pokaz filmu?
- Gdzie odbywały się pierwsze pokazy filmowe? Dlaczego?

Po zakończeniu pracy w pokojach pogadanka na forum połączona z analizą infografiki.

Część 6. Po prezentacji filmu Wyjście robotników z fabryki uczniowie zapisują w OK zeszytcie swoją opinię na temat: Co autorzy chcieli pokazać na filmie? Jaki mógł być cel stworzenia takiego filmu?

Przedstawienie wyników.

Część 7. Uczniowie udzielają odpowiedzi na pytanie kluczowe:

Jaką rolę pełniły pierwsze filmy, a jak jest dziś?

Część 8. Refleksja – dowolne wypowiedzi uczniów nt. zajęć.

Przykładowe pytania:

- Czego ciekawego dowiedziałam/-łem się?
- Co mnie zaskoczyło/zdziwiło?
- Czego nie rozumiałam/łem?
- Co było trudne do zrozumienia?

Część 9. Zadanie pracy domowej – do wyboru:

- Przygotuję notatkę graficzną na temat swojego ulubionego filmu.
- Poszukam informacji i zapiszę krótką notatkę w OK zeszytcie na temat najstarszego kina w mojej miejscowości/regionie.
- Przedstawię w formie mapy myśli życiorys wybranej aktorki/aktora polskiego kina okresu międzywojennego.

Część 10. Na zakończenie lekcji – zaprezentowanie uczniom pierwszej kreskówki Disney’a z 1928 r. *Steamboat Willie* – wg potrzeb i możliwości.

Część 11. Podziękowanie uczniom za aktywny udział w lekcji. Pożegnanie.

EWALUACJA ZAJĘĆ

Test przygotowany z użyciem wybranych aplikacji.

BIBLIOGRAFIA

- *Encyklopedia Guinnessa*, (1991), Guinness Publishing Ltd.
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z historii, Dz.U. z dn. 24 lutego 2017 r.
- Roberts J.M., (1991), *Ilustrowana historia świata. Wieki pary i atomu*, t. 3, Łódź: Wydawnictwo Łódzkie.
- Spitzer M., (2021), *Jak uczy się mózg*, Warszawa: PWN.
- Sterna D., (2018), *W szkole jest OK. Ocenianie kształtujące w praktyce*, Warszawa: Centrum Edukacji Obywatelskiej.

ZAŁĄCZNIKI

PRZYKŁADOWA NOTATKA DO ZESZYTU

Temat: Magia kina – narodziny X muzy.

Cel lekcji:

Dowiecie się dziś, jaką rolę w życiu codziennym odgrywał film – na przełomie XIX i XX w.

Kryteria sukcesu:

1. Przedstawiam początki kina:
  - skonstruowanie kinetoskopu przez Tomasza Edisona,
  - wynalezienie kinematografu przez Augusta i Ludwika Lumièrę – 1895 r.,
  - pierwsze filmy nieme,
  - pierwsze kina.
2. Oceniam rolę filmu w:
  - życiu ludzi na przełomie XIX i XX wieku,
  - swoim życiu.

INFOGRAFIKA

Załącznik 1: zdjęcie 1

Załącznik 1: zdjęcie2

Załącznik 1: zdjęcie3

Załącznik 1: zdjęcie4

TEKSTY ŹRÓDŁOWE

- „Fotografię znano już od roku 1839, a taśmę światłoczułą wynaleziono pięćdziesiąt lat później. W 1895 r. urządzono w Paryżu pierwszy publiczny pokaz filmów przedstawiających ruchome obiekty. Autorami tych filmów byli bracia Lumière. Dwadzieścia lat potem kina działały już we wszystkich większych miastach, a na potrzeby kinematografii pracował rozwijający się szybko przemysł filmowy. W tym samym momencie, gdy umiejętność czytania stała się znacznie powszechniejsza niż kiedyś, powstało medium nie wymagające od odbiorcy żadnego wykształcenia”.
- J.M. Roberts, (1991), *Ilustrowana historia świata. Wieki pary i atomu*, t. 3, Łódź: Wydawnictwo Łódzkie.
- „Czy Edisonowi należy się miano wynalazcy ruchomych obrazów filmowych? Brytyjski wynalazca **William Friese-Greene** (1855–1921) pisał do Edisona, podając mu zasady swoich pomysłów kamery i projektora, a we wczesnych latach 90. XIX w. istniało ponad 100 rozmaitych maszyn opracowanych przez wynalazców francuskich, czeskich, niemieckich i in. Najbardziej udany system projekcji opracowali, po obejrzeniu pokazu kinetoskopu, dwaj Francuzi, bracia **August** (1862–1954) i **Ludwik** (1864–1948) **Lumière**. Ich kinematograf był zarazem kamerą, jak i projektorem. Łączył on w sobie wiele wcześniejszych pomysłów, z dodanym systemem łapek do przesuwu filmu”.
- *Encyklopedia Guinnessa*, (1991), Guinness Publishing Ltd.

TEST EWALUACYJNY

(do przygotowania w wybranej aplikacji, np. Kahoot, LearningApps, Quizizz)

1. Autorami pierwszego filmu był/byli:

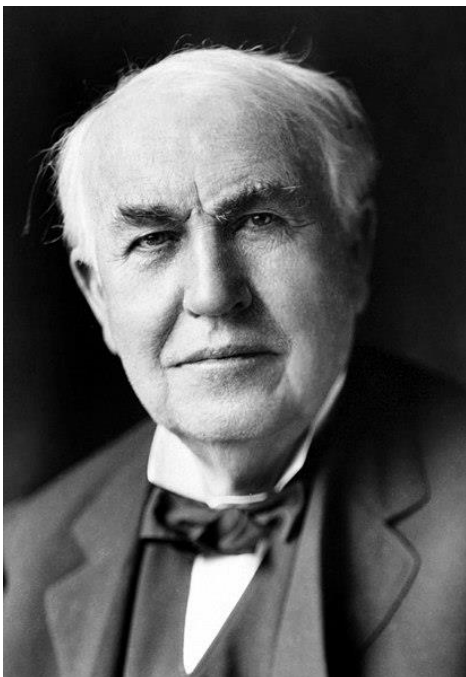
A. Bracia Lumie

B. Tomasz Alva Edison

- C. August i Ludwik Lumière
  - D. Alexander Graham Bell
2. Kinetoskop wyświetlał ruchome obrazy:
- A. Tak
  - B. Nie
3. Pierwsze na świecie filmy zaprezentowano w 1895 r. w:
- A. USA
  - B. Niemczech
  - C. Francji
  - D. Rosji
4. Pierwszym filmem braci Lumière był *Wjazd pociągu na stację w La Ciotat*:
- A. Tak
  - B. Nie
5. Najstarsze filmy przedstawiały:
- A. Życie codzienne zwykłych ludzi
  - B. Wystawne życie władców
  - C. Świat mody
  - D. Wydarzenia polityczne

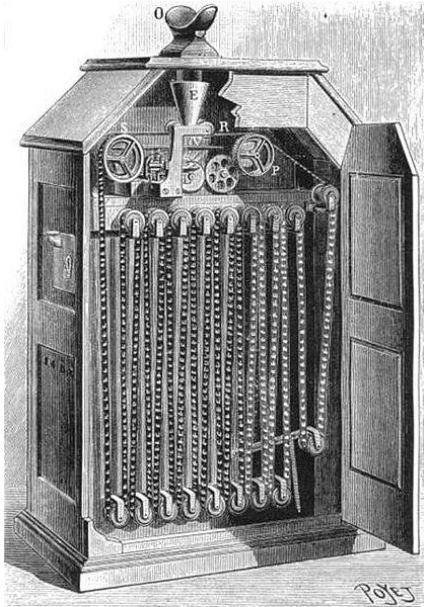
Załączniki

Załącznik 1: zdjęcie1 Thomas Alva Edison

Źródło: Biblioteka Kongresu „s Prints and Photographs podziału w ramach cyfrowego ID cph. 3c05139, Domena publiczna

Załącznik 1: zdjęcie 2 Kinetoskop – ilustracja tylnego wnętrza

Źródło: Pierwotnie opublikowany jako ilustracja do "Le Kinétoscope d'Edison" Gastona Tissandiera w La Nature : Revue des sciences et de leurs applications aux arts et à l'industrie, październik 1894: Vingt-deuxième année, deuxième semestr: n. 1096 po 1121, s. 325-326 . Opublikowany ponownie z "Mechanism of the Kineto-Ponograph" Arthura E. Bostwicka (redaktora naukowego) w The Literary Digest . vX nr 4 (24 listopada 1894), s. 15 (105)

Załącznik 1: zdjęcie3 - August i Ludwik Lumière

Źródło: <http://www.institut-lumiere.org/francais/patrimoinelumiere/brevehistoire.html>, Domena publiczna

Załącznik 1: zdjęcie 4 - Kinematograf

Źródło: <https://www.eastman.org/image-rights-reproductions>

Opracowanie: Anna Berdzińska